

Πρώιμη παρέμβαση και δευτερογενής πρόληψη της ΔΕΠ-Υ

Μανιαδάκη Κατερίνα

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας

Κέντρο Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και Ειδικής Αγωγής «ΑΡΣΗ»

Ένα από τα σημαντικότερα πεδία έρευνας στα πλαίσια της αναπτυξιακής ψυχοπαθολογίας είναι η δυνατότητα πρώιμης παρέμβασης στην περίπτωση των νευροαναπτυξιακών διαταραχών. Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η πρώιμη παρέμβαση μπορεί να τροποποιήσει ελλειμματικές εγκεφαλικές δομές και να οδηγήσει στη δευτερογενή πρόληψη, στη βάση της νευροπλαστικότητας του εγκεφάλου. Στην παρούσα εισήγηση εστιάζουμε στη ΔΕΠ-Υ και παρουσιάζουμε τα αποτελέσματα μιας διαχρονικής έρευνας με στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας ενός πολυεπίπεδου προγράμματος πρώιμης παρέμβασης σε 20 παιδιά ηλικίας 10 ετών, το οποίο ξεκίνησε όταν τα παιδιά βρίσκονταν σε ηλικία μεταξύ 2 και 3 ετών. Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος αξιολογήθηκε ως προς την πορεία των πρωτογενών και των δευτερογενών συμπτωμάτων της διαταραχής με τη χρήση συνδυαστικής μεθοδολογίας χορήγησης διαφόρων κλιμάκων αξιολόγησης τις οποίες συμπλήρωσαν οι μητέρες και οι δάσκαλοι των παιδιών (Κλίμακα ADHD-IV και CBCL), της κλίμακας BASE για την αυτοαξιολόγηση της αυτοεκτίμησης, σταθμισμένων εργαλείων αξιολόγησης μαθησιακών δυσκολιών και ημι-δομημένη συνέντευξη με τις μητέρες των παιδιών. Τα αποτελέσματα συγκρίθηκαν με αυτά μιας ομάδας ελέγχου 10 παιδιών τα οποία, ενώ πληρούσαν τις προϋποθέσεις για την ένταξή τους στο πρόγραμμα, τελικά δεν εντάχθηκαν. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, τα παιδιά που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα πρώιμης παρέμβασης είχαν στατιστικά σημαντική μείωση των πρωτογενών συμπτωμάτων της ΔΕΠ-Υ, υψηλότερες μαθησιακές επιδόσεις, υψηλότερη αυτοεκτίμηση και λιγότερα συνοδά και δευτερογενή προβλήματα σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου. Τα αποτελέσματα αυτά συζητούνται στα πλαίσια των σύγχρονων βιοψυχοκοινωνικών προσεγγίσεων των νευροαναπτυξιακών διαταραχών και των προγραμμάτων πρώιμης παρέμβασης που εφαρμόζονται διεθνώς.